

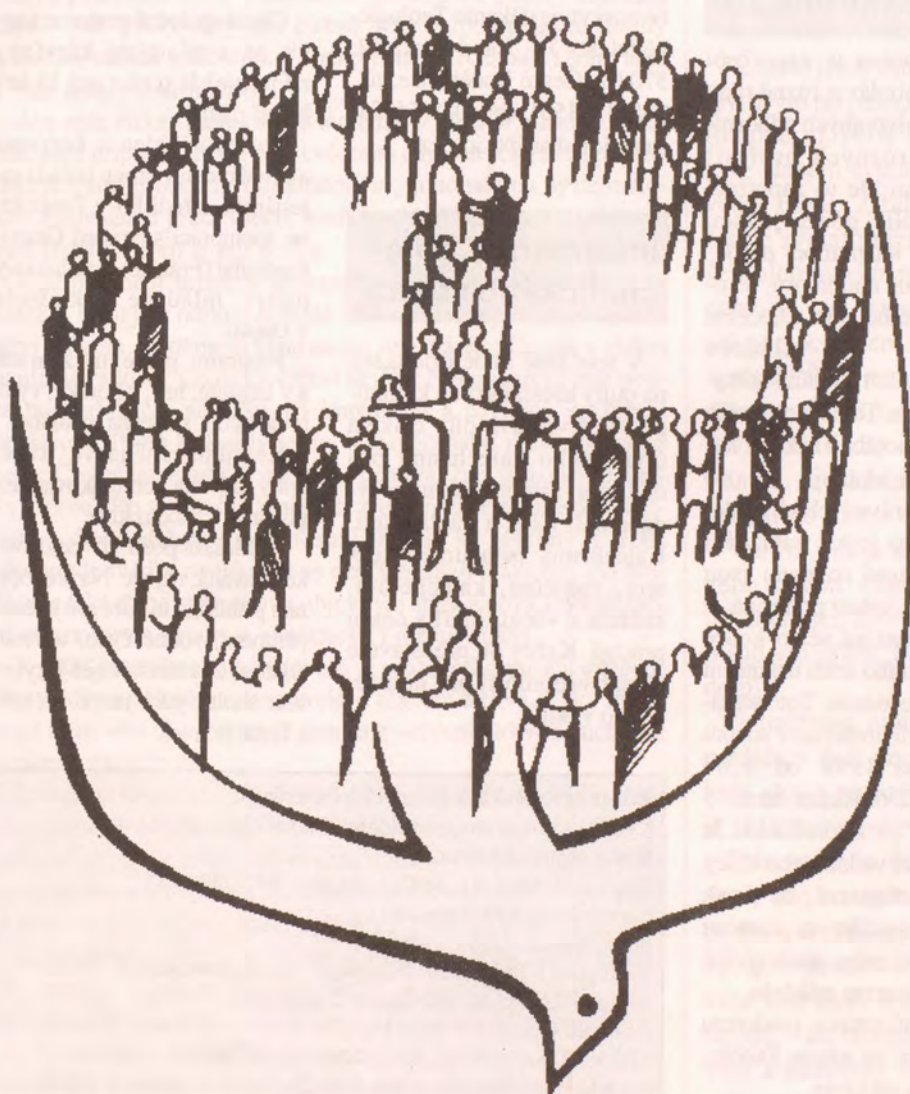
ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník III / Číslo 3

březen 1998

Cena : 8,- Kč

Začíná přípravné období na plenární sněm katolické církve v České republice. Každý z nás má možnost se konkrétně zapojit.

(čtěte na stranách 3 a 4)

Z obsahu:

Slovo otce biskupa
k plenárnímu sněmu
(str. 3)

Hudba
v Litoměřicích
(str. 6 a 7)

Nezájem o farní
rady?
(str.8)

Jak se chodí
do kriminálu
(str. 9)

Ohlédnutí
za olympiádou
(str. 10)

Diecézní
ministrantský tábor
(str. 13)

Pout' do Medžugorje

Od 30.7. do 7.8. 1998 se uskuteční v Medžugorji Modlitební mezinárodní setkání mládeže, na které pořádá pout' i Diecézní centrum mládeže.

Náklady: 1780 Kč na cestu, dále je nutno si vzít jídlo na dobu pobytu, také počítat se zaplacením ubytování (lůžko 10 DM, za vlastní stan, spacák a karimatku, 3 DM na osobu, na podlaze v domě ve vlastním spacáku 5 DM). Kněží, bohoslovci a řeholníci mohou putovat zdarma. Za zapůjčení rádia k překladu do češtiny se platí 40 Kč.

Přihlášky: zasílejte prosím do 22. června 1998 na adresu:

Diecézní centrum mládeže
Dómské náměstí 10
412 01 Litoměřice
tel. + záz. 0416/73 14 48-49

Pak vám budou zaslány složenky a další informace. Složenky je zapotřebí zaplatit 3 týdny před odjezdem. Na přihlášku uveďte kromě svého jména, příjmení, adresy, telefonu a rodného čísla také číslo cestovního pasu.

Národní setkání animátorů

Protože centrum mládeže v jednotlivých diecézích naší republiky a také Diecéznímu centru mládeže v Litoměřicích velmi leží na srdci osud jednotlivých společenství mládeže, pořádají Národní setkání animátorů ve dnech 16.-22. srpna 1998, které je určeno pro ty, kteří vedou nebo chtějí vést společenství (pozn. místo konání bude upřesněno později).

Na tomto setkání budou různé přednášky k problematice animátorů, pracovní skupinky, odpovědi na různé otázky, duchovní program, výměna darů a zkušeností.

Přijede také přednášet významná osobnost, a to Mons. Renato Boccardo.

Jelikož toto setkání má mnoho co říci mladým, je o účast na tomto setkání velký zájem a kapacita je omezená. Proto prosíme duchovní správce, aby co nejdříve oznámili (dokud je ještě volné místo) jméno, adresu a telefon mladých, kteří by měli zájem na setkání jet, a to na adresu:

Diecézní centrum mládeže,
Dómské náměstí 10, 412 88
Litoměřice, tel. 0416/731448-49.

Setkání animátorů litoměřické diecéze

Animátorům je zapotřebí pomáhat, předávat různé rady (i pomocí přizvaných odborníků z řad různých profesí) a zkušenosti. Je to zapotřebí stále, nikoliv pouze jednou za několik let pomocí národního setkání animátorů. Proto od letošního roku Diecézní centrum mládeže v Litoměřicích rozbíhá setkání animátorů. Ta již v ostatních diecézích probíhají několik let. Zkušenosti ukazují, že pro dobrý a správný chod společenství, pro jejich zakládání a předcházení rozpadu jsou tato setkání velmi potřebná.

Takové setkání se do konce tohoto školního roku uskuteční zatím pouze jednou. Toto setkání animátorů proběhne v sobotu 23. května 1998 od 9,00 hodin na Dómském nám. 3 ("na trojce") v Litoměřicích. Je pro ty, kteří vedou nebo chtějí vést společenství, či jinak se aktivně podílet na činnosti společenství nebo jinak spolupracují s centrem mládeže.

Další informace poskytnu na požádání na adrese Diecézního centra mládeže.

Vladimír Novotný

Symposium církev a společnost

Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích ve spolupráci s teologickými fakultami v Linci a Pasově po-

řádají ve dnech 24.-26. dubna 1998 mezinárodní symposium "Církev a společnost". Symposium zahájí 24.4. v 16,00 kardinál Miloslav Vlk.

Hlavní referáty přednesou Dr. Pavel Bratinka (býv. ministr), Praha; biskup Prof. Dr. Kurt Koch, Basilej; býv. vicekancléř Dr. Erhard Busek, Vídeň; Dr. Hanna-Renate Laurien, Berlín; Prof. Dr. Tomáš Halík, Praha; ministr Dr. Jan Sokol, Praha. Pódiové diskuse ze zúčastní biskup Václav Malý.

Termín přihlášení: 31. března 1998. Veškeré další informace poskytuje děkanát Teologické fakulty JU, Kanovnická 22, 370 01 České Budějovice, tel. 038/7773501, fax: 038/54994, e-mail: dekan@tf.jcu.cz.

Informace z Katechetického centra

V současné době přicházejí na pulty křesťanských knihkupectví první dva díly celkem čtyřdílného katechismu pro děti, převzaté z italštiny a vydané naší ČBK a Paulínkami. Katechismy jsou určeny dětem, rodičům, katechetům, kněžím a všem, kteří s dětmi pracují. Každý díl představuje sumář vědomostí pro děti určitého věku:

1. díl "Já jsem s vámi" pro věk 6-8 let
  2. díl "Pojďte za mnou" pro věk 8-10 let
  3. díl "Budete mými svědky" pro věk 10-12 let
  4. díl "Nazval jsem vás přáteli" pro věk 12-14 let
- Dále se připravuje katechismus pro mládež pro věk 15-25 let.
Cena 1. dílu "Já jsem s vámi" je 110 Kč.

Prázdniny v Oseku s Fracouzi

Chceš společně pracovat a bavit se s mladými křesťany z Francie? Je ti více než 15 let? Napiš nám!

Poslední týden v červenci a první týden v srpnu pořádá salesiánské středisko v Teplicích ve spolupráci s farností Grandfontaine (Francie) prázdninový pobyt mládeže v klášteře v Oseku.

Program: práce na zahradě a v klášteře, hry, táboračky, výlety do okolí, společná modlitba...

Komunikační jazyk: ruce, nohy, odvaha komunikovat, angličtina, francouzština.

Přihlášku pošli co nejdříve, kdo zaváhá, nejede. Na předběžnou přihlášku uveďte své jméno, příjmení, rodné číslo, adresu, telefon, zda navštěvuješ jazykovou školu, jaký jazyk se učíš a kolik je ti let.

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství Římskokatolická farnost, Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/380 015
e-mail: lubos.ruta@telecom.cz
http://web.telecom.cz/zdislava
Biskupství LTM e-mail: biskupstvi_litomericke@unl.pvtnet.cz
Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta.

Grafická spolupráce: Jan Hrubý
Tiskne: TISK a REKLAMA Jablonec nad Nisou
Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Distribuce: redakce - roční předplatné 125,- Kč včetně poštovního, při hromadných objednávkách sleva

Registrace: MK ČR 7397

ISSN 1211-3042

Ročník III., číslo 3

Datum vydání: 15.3.1998

(uzávěrka příštího čísla 26.3. 1998)

Cena: 8,- Kč

Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p. OZSeČ v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

Drahé sestry a bratři v Kristu,

situace církve v naší zemi v období komunismu neumožnila svolat ani diecézní, ani plenární sněm, aby se také u nás uskutěčnily záměry II. vatikánského koncilu. Proto je nyní zapotřebí, aby i v našich zemích bylo uskutečněno to, "co Duch praví církevním obcím" dnes (srv. Zj 2-3), aby tak mohly být rozvinuty závěry ekumenického koncilu, totiž přiblížení života církve potřebám doby i současné společnosti podle "znamení časů" (Mt 16,3), aby tak církev lépe odpovídala na touhy a hledání našich současníků. Proto jsme se rozhodli svolat také v naší zemi plenární sněm.

Abyste naše církve mohla splnit tento náročný úkol, musí se na něj důkladně připravit. Musí si být vědoma toho, že příprava a průběh sněmu bude procesem dlouhodobým, mnohaletou systematickou a odváznou prací všech, kteří se chtějí zúčastnit na obnově naší církve a přejí si její dobro.

V přípravném procesu sebezpytování je třeba umět si klást otázky. Na jejich odpovědi bude také záležet úspěšnost sněmovního procesu. Budeme si klást mimo jiné otázky: Co nás v církvi naplňuje radostí? Co nás v církvi netěší? Nebudeme se ptát pouze po potřebách, ale také po impulsích a návrzích na řešení problémů. Proto se každý věřící a společenství musí ptát sama sebe: Co můžeme udělat my u nás pro realizaci pokoncilní nauky církve? Při tomto hledání bude třeba rozlišovat mezi aktuálními a dlouhodobými záležitostmi. Avšak na všechny je třeba hledat odpověď a nevyhýbat se nepříjemným otázkám. Při hledání je také třeba stále znovu objevovat stará a nová krystalizační centra víry a zkoumat zkušenosti i jiných církví.

V průběhu sněmovního procesu je proto třeba zaručit svobodné vyjádření se k tomu, co souvisí s blahem církve. Toky informací musí vést už v přípravě sněmu k oživení církve a duchovní dimenze společnosti.

Spektrum úkolů je třeba řešit co možná největším shromážděním podnětů od věřících i celé společnosti a systematicky je analyzovat. Celý sněmovní proces musí být doprovázen a podporován duchovní přípravou a modlitbami věřících, neboť jsme si velmi dobře vědomi mezí našich lidských sil a poznání.

Proto dojde v přípravě sněmu k formaci sněmovních kroužků, jejichž organizování se věnuje a o aktivní účast laiků na sněmovním procesu pečují pastorální sekce přípravné komise. Zpracovává materiály pro sněmovní kroužky a registruje animátory sněmovních kroužků, kteří moderují jejich činnost prostřednictvím moderátora našeho biskupství jáhna Václava Vaňka. Jáhen Vaněk je členem pastorální sekce přípravné komise plenárního sněmu a usměrňuje tým animátorů v našem biskupství. Bude zpracovávat výsledky jednání sněmovních kroužků a předávat je pastorální sekci k dalšímu zpracování.

Formace těchto kroužků je závazná v našem biskupství, v teologickém konviktu a ve všech vikariátech. Dále doporučuji jejich formaci ve všech farnostech, biskupském gymnáziu,

(dokončení na následující straně)

Duchovní slovo

Kde nalézt pokoj?

Byli bychom šťastnější, kdybychom denně věnovali trochu času rozjímání. Náš Pán občas odcházel od lidí do pouště a modlil se. Martu - která se příliš starala o pozemské věci, napomenul - že jen jedna věc je potřebná. Život z víry a mír v duši se může prohloubit a udržet jen pravidelným odloučením se od světa.

Jsou různé druhy slabosti. Únavy těla se zbavíme spánkem. Vyprahlý mozek potřebuje odpočinek, aby mohl rodit nové myšlenky. Nejtěžší je odstranit vyčerpanost srdce. To se dá uzdravit jen spojením s Bohem. Mlčení pak pomáhá řeči a odloučenost pomáhá myšlení.

Současník Abrahama Lincolna vypráví po bitvě u Bull Run: "Nemohl jsem usnout. Opakoval jsem si řeč pro zítřejší projev. Bylo po půlnoci... Tu slyším slabé zvuky z prezidentovy ložnice. Dveře byly pootevřené; maně jsem vstoupil a ve slabém světle viděl prezidenta - zády ke mně - klečet vedle Bible. Zíral jsem na to bez hnutí - jako na zázrak. Náhle zvolal prezident prosebně: "Ó Bože, který jsi vyslyšel Šalomouna tu noc, kdy tě prosil o moudrost, vyslyš i mne; nemohu vést tento lid, nemohu řídit záležitosti národa bez tvé pomoci. Jsem ubohý, slabý, plný chyb. Ó Bože, jako jsi vyslyšel Šalomouna, když k tobě volal, vyslyš i mne a zachraň tento národ."

Ve chvíli, kdy neuspěl sv. Petr při lovu ryb, řekl mu Pán: "Zajeď na hlubinu." Ve chvílích neúspěchů se musí duše vzdálit od břehů všedního života.

Vnitřní mír je dar, není to plat za vykonanou práci - je to věno milosti. Chtivost, závist, bohatství a ctižádost rozumějí klidem jen dobré věci světa. Ale pravý klid je usměrnění a ovládnutí přání, bouřlivé ctižádosti a radost z klidného svědomí.

Nemůžeme najít klid, neznáme-li smysl života. Mnoho neklidu v duši pochází z toho, že lidé nevědí, proč tu jsou, kam jdou a nechtějí věnovat čas řešení těchto otázek. Pokud je však nerozřeší, nenajdou klid.

Pohonná síla duše je vždy spojena s vnitřním klidem - jinak tato energie vybuchne v nepředložený čin. Kdo čeká na Pána a miluje ho, má obnovovat svou sílu - ne tak fyzicky, jako duchovně. Unavená duše unavuje tělo víc, než unavené tělo duši. Klid křesťana neznamená nechat práce, apoštolátu - ale osvobodit se od úzkostí, vycházejících z pocitů viny a nedůvěry v Boha.

Nervózní pacienti se nejlépe zbaví neklidu, osvěží-li se duchovně modlitbou, odloučeností, rozjímáním. Život - jako hudba - musí mít svůj rytmus ticha a zvuku. Klid odloučenosti a rozjímání není klid od námahy, je to klid v námaze. Mír Kristův není skleníková květinka; žije v bouřích a v radostném přemáhání pokušení. Svět nám mír dát nemůže, ale nemůže nám jej ani vzít. Mír je vnitřní stav duchovní, vyrovnané mysli.

-ŠK-

Drahé sestry a bratři v Kristu

(dokončení z předchozí strany)

katolických školách, charitách a křesťanských sdruženích a institucích, tam, kde bude možno navrhnout animátora splňujícího podmínky a vytvořit sněmovní kroužek alespoň z 8 aktivistů.

Animátor musí mít teologické vzdělání (minimálně katechetický kurs) a být dobře seznámen s učením církve, eviduje aktivisty a moderuje činnost sněmovních kroužků podle jednacího řádu, který obdrží od moderátora. V jedné církevní instituci může z důvodu více názorových orientací nebo velkého počtu aktivistů vznikat i více sněmovních kroužků. Aktivista je člen příslušného sněmovního kroužku a může se jím stát každý zájemce o přípravu a činnost sněmu. Duchovní správci, vyšší řeholní představení a představení křesťanských sdružení se musí stát aktivisty závazných sněmovních kroužků pokud nejsou sami animátory svých sněmovních kroužků.

Proto vás žádám, drazí bratři a sestry, kterých se tato výzva týká, o zaslání návrhů animátorů vašich sněmovních kroužků do 30. března našemu moderátorovi na níže uvedenou adresu.

Spolu s vámi se modlím za zdar tohoto našeho sněmu a žehnám vám

Mons. ThDr. Josef Koukl
biskup litoměřický

Adresa modrátorů:

Římskokatolická farnost Vratislavice
Václav Vaněk
Tanvaldská 51
463 11 Liberec 30
tel. fara: 048/5160625, tel. byt: 048/5160637

Denní modlitba za sněm

Všemohoucí Bože, Otče, Synu a Duchu svatý,
vyslyš naše hlasy a pomoz církvi v naší zemi
k oživení víry a růstu tvého království.
Dej, ať sněm a všichni,
kdo se na něm podílejí,
poznají sílu tvé milosti a pomoci.

Pomoz nám moudře poznávat tvou vůli,
ukaž nám cesty, po kterých máme jít,
veď a žehnej svému lidu na každém kroku
v tomto velikém úsilí,
aby se tvá církev stala živým nástrojem
evangelizace a obnovy,
světlem světa, kvasem a solí země
ke tvé slávě a k posvěcení všech věřících. Amen.

(Nemocní mohou připojit):

Své bolesti i slzy, své úzkosti i naděje,
všechno těžké i pozeňnané, co patří k mému kříži,
chci obětovat z celého srdce za církev, za Svatého otce,
za naše biskupy, kněze a jáhny
a za všechny služebníky církve
a za dobré ovoce plenárního sněmu církve v naší vlasti.

Žehnáme denně všem, kdo zařadí tuto prosbu do svých denních modliteb.

Vaši biskupové

Mohu být členem kroužku?

Drahé sestry a bratři,
asi každý z vás si někdy položí otázku: "Jaká bude budoucnost naší církve, jakou cestou půjde, co pro ni a nás bude to nejdůležitější a jak budeme svému okolí svědčit o své víře?"

Na tyto a další otázky by měl odpovědět plenární sněm katolické církve v České republice. O jeho schválení požádal jménem České biskupské konference její předseda Miloslav kardinál Vlk a Svatý stolec konání plenárního sněmu u nás schválil.

Již na počátku myšlenky na sněm se biskupové dohodli na účasti co největšího počtu laiků. Ti mají prostor pro svoji účast především v rámci přípravného období sněmu v tzv. sněmovních kroužcích. Sněmovní kroužky budou diskutovat předlohy pro sněm (ty bude chystat tématická sekce sněmu na základě koncilních dokumentů) a odpovídat na průzkumné dotazníky (chystat je bude analytická sekce). Sněmovní kroužek vede animátor s teologickým vzděláním, tedy v praxi farář, katecheta... S animátorem pak v kroužku pracují běžní členové, kteří dostali název aktivisté. Aktivisty mohou být katolíci bez ohledu na svou názorovou orientaci, dokonce i křesťané jiného vyznání. Členové mají mít potřebnou svobodu, aby se mohli bez vnějších nátlaků vyjádřit k tomu, co souvisí s blahem církve. Právě zamýšlené dobro církve je jedinou omezující podmínkou členství ve sněmovním kroužku.

Žijete-li ve velké a živé farnosti - pak u vás může vzniknout sněmovní kroužek mládeže, manželů, seniorů, ale i hnutí fokoláre, neokatechumenátu apod. (příhlášky jsou k dispozici u vašeho duchovního).

Žijete-li v menší farnosti,

zkuste se domluvit s knězem, bylo by škoda nechat vaši farnost stranou.

Žijete-li se svou vírou na vesnici sami, pak si najděte nejbližší farnost se sněmovním kroužkem, přijmou vás mezi sebe, je to přímo jejich povinnost.

Sněmovní kroužky by měly vzniknout poměrně brzy, a to do 30.3.1998, ale mohou vzniknout i po tomto termínu. Animátory sněmovních kroužků pak potvrdí pro litoměřickou diecézi náš biskup dr. Josef Koukl. A jakmile budou první podklady pro práci sněmovních kroužků (předpokládá se podzim 1998), hned vám je zašleme. Plenární sněm je dlouhodobá záležitost. První zasedání plenárního sněmu má být v roce 2001. Je třeba ho chápat jako součást života církve, jako obohacení života církve, přímo jako zásadní událost, která může určit naši budoucnost. Naši biskupové ve svém poselství všem lidem dobré vůle v ČR k závěru Desetiletí zdůraznili, že "sněm má být příležitostí, při níž si katolíci křesťané v naší zemi - kněží i laici - hlouběji uvědomí svou odpovědnost za církev a její hlavní úkol, evangelizaci a také spoluzodpovědnost za stav společnosti."

Zkusme si představit, jakým nadšením by nás konání sněmu naplnilo, kdyby nám ho povolil komunistický režim (skutečně nepředstavitelné) třeba v roce 1988, a jak by nás věřící aktivizovala taková událost. Jsme v roce Ducha svatého. Budou sněmovní kroužky místem letnic, kde může Duch mluvit k církvi skrze obyčejného věřícího nebo zůstane u povinných vikariátních kroužků a pouze naroste byrokracie?

Naši biskupové nám již zaslali modlitbu za plenární sněm. Modleme se jí a ještě více, aby náš sněm byl dílem Ducha svatého.

Jáhén Václav Vaněk

P. Bohumil Kolář (vpravo) s Mons. Bezděkem

P. Bohumil Kolář jubilentem

Před padesáti lety v římské bazilice Santa Maria Maggiore novokněz Bohumil Kolář, letos v sobotu 21. února v kostele Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem v blízkosti hranic naší diecéze oslavil zlaté kněžské jubileum. Kostel byl zaplněn. K oltáři s jubilentem přistoupila dlouhá řada kněžských spolubratří snad ze všech českých i moravských diecézí. Ve svém kázání se dnešní svatovítský kanovník Bohumil zahleděl hluboko do sedmisetleté historie proboštského kostela, který se postupně pomalu obléká do své vnější i vnitřní krásy. V tomto kostele po svém návratu z Věčného města začíná "Bohoušek" svá kněžská léta učenická pod vedením

Josefa Pikory, kněze původem z naší diecéze. S jakou vděčností na něho jubilent vzpomínal, i na jeho léta v německých koncentracích a o něco později v lágrech vězení komunistických, jimiž musel projít i jeho roudnický kaplan. Obraz kněze se rozvíjel ze slov kazatele. A dotkl se ho na závěr slavnosti ve svém poděkování i další kněz litoměřické diecéze Václav Lochman, který se v letošním roce přibližuje k šedesátému výročí svého svěcení. Ano, kostely mají své dějiny, ale i služebníci oltáře. Ty první jsou zpravidla delší, počítají se na staletí, ty druhé jen na desítky let. Ale Bohu budiž poděkováno i za ně.

P. Josef Helikar

Farnost Podbořany pomáhá potřebným

V naší počtem věřících malé farnosti není oficiálně ustavena charita, ale žijí zde lidé, kteří dokáží vidět potřeby druhých a pomáhat jim. Nejde o žádné velké a hrdinské činy, ale o drobnosti, kterými může přispět každý.

Již v r. 1996 jsme se zapojili do projektu České katolické charity "Adopce na dálku", který umožňuje prostřednictvím příspěvku "adoptivních rodičů" chudým dětem v Indii dosáhnout vzdělání. My jsme navázali takto kontakt s desetiletou dívkou Sunithou a zaplatili jsme jí školné i v r. 1997. Od sociálního pracovníka, který má program v Indii na starosti, jsme obdrželi její školní vysvědčení a fotografii. Sunitha nám napsala tři dopisy, na které jsme jí odpověděli. V letošním roce chceme také vybrat potřebnou částku (4.000 Kč) a zajistit tak pro ni možnost dalšího vzdělávání.

Sbíráme i použité poštovní známky a v r. 1997 jsme jich odeslali celkem 500g jezuitskému misijnímu centru v Londýně. Tam známky zpracovávají a prodávají a za získané peníze podporují činnost

misionářů mezi chudými na celém světě. Dostali jsme od nich poděkování a dva časopisy o jejich práci.

V listopadu loňského roku nás navštívil otec Petr Krenický, který po krátkém působení před šesti lety v Podbořanech odešel na Ukrajinu. Na jeho žádost jsme zorganizovali sbírku především obuvi pro farníky v místě jeho nynějšího působení. Otec Petr sám odvezl darované věci a je tak zárukou, že se dostaly přímo těm nejpotřebnějším.

Loňské povodně vyburcovaly mnoho z nás z netečnosti. Jednotlivci i skupiny přispívali finančně při diecézní sbírce i přímo na konto Charita - Povodeň a zúčastnili se materiální sbírky organizované Městským úřadem.

Jistě na mnoha místech naší diecéze podobně pracují skupiny věřících. Tímto článkem se chceme podělit o své zkušenosti a věříme, že i ostatní napíšou o tom, jak se dá i v našich skromných podmínkách šířit dobro a láska k potřebným bližním.

RNDr. Dagmar Pištěková
farnost Podbořany

Co nového okolo hospice v Litoměřicích?

V minulém čísle jsme vás informovali o úmyslu vybudovat v Litoměřicích severočeský hospic. Projekt se slibně rozvíjí. S paní Andreou Mevaldt, zástupkyní německé organizace Renovabis a MUDr. Marií Svatošovou, zakladatelkou hospicového hnutí v Čechách, jsme navštívili otce biskupa, který našemu dílu poskytl svou podporu. Díky němu máme naději

na získání finanční podpory od této organizace, za což mu velice děkujeme. V březnu proběhnu jednání s MÚ Litoměřice o pronájmu budovy. Rozšiřuje se také okruh dobrovolných spolupracovníků.

Chtěli bychom vás upozornit na pěkný článek, který vyšel v Magazínu Práva 21.2.1998, a který objektivně líčí poslání hospice. Litoměřický hospic bude sloužit pro

umírající především severních Čech, proto si myslím, že bychom ho všichni mohli přijmout za svůj.

Děkujeme všem, kteří, osloveni minulým článkem, přispěli jak svou modlitbou, tak i finančně tomuto dílu. Velice cenné jsou pro nás pravidelné srážky ze mzdy.

V minulém čísle chyběly složenky, moc se za toto nedopatření omlouváme a chy-

bu napravujeme - můžete je získat u svých duchovních (byly zaslány v balících se Zdislavou do farností).

Sdružení pro hospic
v Litoměřicích

č.ú. 639056-478/0800
KS 379

Česká spořitelna Litoměřice

Od hrobu ke hrobu

Litoměřičtí konvikťáci se 18. února dvěma autobusy vypravili do Jičína, aby na poslední cestě doprovodili maminku svého vicerektora Antonína Forbelského. Jizeru přešli pod Bakovem a přes Kněžmost zamířili k Sobotce. Ještě před ní na hrázi Šlejfery vzpomněli na tragickou smrt prvního ministra techniky Dr. Aloise Vošahlíka, který též odpočívá na svatém poli v cíli jejich cesty. Pár kroků od sebe jsou ty dva hroby, ten dnes otevřený a Vošahlíkův za zdí hřbitovní kaple. Není odtud vidět a přeci je tak blízko na vrcholku pod troskami hradu, Velíše hrob, kde odpočívá významný český spisovatel, který prošel komunistickými věznicemi a ke svému povolání učitele se připravoval v jičínském Raisově učitelském ústavě: František Křelina. Nezastavili jsme se u něho vraceli se Českým rájem k domovu. Trosky byly zahaleny v mlze. Naším bezprostředním cílem byl hrad Kost. Podkostecký hotel byl na chvíli naším hostitelem. Kolem Semtínské lípy jsme projeli krokem. Tento nedávno ještě tak mohutný strom ještě dnes zasluží naše pozdravení. Před Sobotkou jsme se zastavili na dalším hřbitově u hrobu Fráni Šrámka. Lovčí zámek Humprecht je v pozadí jeho pomníkem. U hrobu básníkovy jsme se zaposlouchali do jeho veršů, které vytryskly z jeho srdce cestou ke hřbitovu, kam doprovázel svou matku v červnu před šedesáti léty:

Maminčin pohřeb

*Daly hlavy dohromady
u hřbitova břízy,
shlížely k nám s kopce dolů
na tu cestu ke hřbitovu
jako cizí, jako cizí.*

*I ten červnový den váhal
má-li nebo nemá
svítit na nás letní září,
či jak Magdalena Maří
halit svou tvář do popela.*

*V červnový den, krok za krokem
k břízám blíž a blíž,
těch pár kroků ještě s námi,
jen pár kroků, mami, mami,
bílá zídka, břízy, kříže.*

*Ale různě, ale různě
dvojí čas nám běží:
přidej živý jak chceš v běhu,
mrtvý vždy je hrozně vpředu,
i když tichotiše leží.*

*My na hřbitov,
ze hřbitova,
a ty už jsi dávno doma,
ale jinde,
ne už s námi.*

připravil P. Josef Helikar

Koncert duchovní hudby v Litoměřicích

Ne, nemusím podávat zprávy jen o úmrtích, zvláště svých přátel a spolubratřích... Bylo pondělí 23. února. Chystal jsem se na biblickou hodinu Pavla Jančíka. Ale Pavel sám přišel se zprávou o jejím odložení, poněvadž v kostele sv. Vojtěcha bude koncert a to koncert hotového muzikantského kouzelníka Jaroslava Konečného, kdysi hoboisty Smetanova divadla, který se teď připravuje k přijetí kněžského svěcení. Před oltářem kostela "orchestra". Instrumentů je tam k nespočítání, poněvadž to byly různé písťaly, jen hoboju snad asi jedenáct, a každý jiný. Právě tak flétny a klarinety. Některé neumím pojmenovat. I rohy tam byly, kravské a kozí, či kozlí. I malé varhánky tam byly a několik reproduktorů, do jejichž hudby

vstupoval svou hrou a zpěvem náš umělec. Tahleta "vox humana" je nástrojem nejkouzelnějším.

Program nedovedu uspořádat tak, jak probíhal. Na poznámky nebyl čas. Tedy alespoň něco a na přeskáčku. Hudba novější i dávná se střídala tak jako nástroje v rukou muzikanta a jeho poznámky k typu i autorům. Radost jsem měl ze zařazení bakovského varhaníka Linka, Rovenského, který varháníčil na Valdštejně, kde dnes užívají varhan ze solečského kostela. Michna z Otradovic byl srovnáván se sv. Janem od Kříže. Kněžský skladatel Vivaldi nemohl být opomenut. Na závěr byla zařazena hudba z filmu Misie. S opravdovou upřímností jsme potleskem děkovali jáhnu Jaroslavu Konečnému za jeho umění.

P. Josef Helikar

Slyšeli jste Eviččiny housle?

Jestli ne, tak máte čeho lito-
vat. Divadlo bylo sice téměř
zaplněné, ale ještě by se tam
v pátek 27. února někdo vešel.
Šlo o premiéru v naší republi-
ce za účasti japonského velvy-
slance s manželkou a pod zá-
štitou litoměřického starosty
po zahájení výstavy fotografií
"Hirošima a Nagasaki" v sále

hotelu Salva Guarda. Zazně-
ly Eviččiny housle v podání
Jany Bouškové, členky Národ-
ního divadla. Hra autorky Shi-
mako Murai ztišila divadlo
v napětí málokdy prožitém.

Pohled k Terezínu, přes tá-
bory smrti nacistické éry, dál
k těm dvěma japonským měš-
tům: Nagasaki a Hirošima.

Ticho po představení bylo za-
končeno bouřlivým potleskem.
Dalo mnoho práce přivést au-
torku alespoň na schody pod
jevištěm. S opravdovou poko-
rou přijímala poděkování.
A když jsme opouštěli hlediš-
tě, vycházela Shimako Murai
bočními dveřmi z pokladny.
Právě jsme se míjeli, když tato

snad sedmdesátiletá drobná Ja-
ponka mi podala ruku na po-
zdrav a vtiskla do mé pravice
bankovky, které právě
v pokladně obdržela: "Na kos-
tel!" Až doma jsem zjistil,
že šlo o 3.240 korun. V sobotu
ráno jsem za ni v katedrále
sloužil mši svatou.

P. Josef Helikar

Přečetli jsme

(Lidové noviny 16.2.):

V Uměleckoprůmyslovém
muzeu vystavují poklady

Již potřetí mohou návštěvníci
pražského Uměleckoprůmyslo-
vého muzea nahlédnout do po-
kladů litoměřické diecéze.

Jednou z největších výstav cír-
kevního mobiliáře v poslední
době připravily Galerie výtvar-
ného umění v Litoměřicích, li-
toměřické biskupství a Umělec-
kopřůmyslové muzeum v Praze.
Galerie výtvarných umění
v Litoměřicích se rozhodla cyk-
lem výstav uskutečnit velkolepý
projekt - po půlstoletí devastace
církevních památek nově odborně
zhodnotit, co a kde zůstalo
dochováno - proto vyzvala Ná-
rodní galerii a Uměleckoprů-
myslové muzeum ke spolupráci.
Současná výstava
v UMPRUM je již třetí z tohoto
cyklu.

První byla Pozdně gotická
malba v roce 1991. Druhá výsta-
va roku 1994 se soustředila
na dvacet barokních obrazů
ze sbírky biskupské rezidence
a ze severočeských chrámů. Třetí
část cyklu, nazvaná Umělecké
řemeslo 13.-19. století, je mno-
honásobně obsáhlejší než první
dvě. Exponátů je celkem 270
a postihují nejrůznější výtvarné
obory v průběhu sedmi století
na téměř celém území diecéze.

Diváci mohou na výstavě spat-
řit chrámové vybavení, přede-
vším předměty k liturgii (boho-
službě) a devocii (kultu). Přede-
vším jsou to kalichy s paténami,
monstrance, ciboria, pixydy
a kříže. Tyto předměty přichá-
zejí do styku s hostiemi

a vínem, a proto jsou zhotove-
ny z drahých kovů. Jiné před-
měty jsou z obecných kovů (ka-
didelnice, svícný, zvonky,
schránky).

K vidění jsou i ostatky svět-
ců (relikvie). K dalším materi-
álům patří textilie, sklo, kera-
mika, dřevořezby, vosk, slono-
vina. Výstavu doplňuje grafika
a obrazy světců. Z interiérů
byly zapůjčeny části oltářů, ka-
menná deska z kazatelny,
z litoměřické katedrály trůn
probošta a klekátko. Expozice
je uspořádána chronologicky.

Těžiště výstavy spočívá
v umění vrcholného českého
baroka, kterým, jak říká autorka
výstavy Dana Stehlíková,
vrcholí výtvarná i ideová úro-
veň církevních řemesel.
V období od josefínských refo-
rem až do poloviny 19. století
sakrační umění upadalo. Podle
Stehlíkové byly téměř dvě tře-
tiny památek ze stříbra a zlata
zlikvidovány v povinném odvo-
du do státní mincovny v letech
1806 až 1809.

Účel některých exponátů,
například památek nábožen-
ských bratrstev, vyžaduje vý-
klad a mnohé exponáty nelze
hodnotit jen jako estetické ob-
jekty, ale i z hlediska jejich ob-
sahového významu náboženského.
Tuto podstatu objasňuje
stručný průvodce výstavou
i obsáhlý výstavní katalog.

Výstava měla premiéru
v Litoměřicích v říjnu
a v listopadu loňského roku,
v Praze potrvá do 28. března.
(luk)

Časopis především pro vedoucí křesťanských skautských
oddílů, jistě se ale bude hodit všem, kteří se věnují dě-
tem a mládeži.

Vychází každý měsíc (mimo prázdnin) a přináší metodi-
ku křesťanské výchovy, cyklus pedagogických článků "Vy-
chovávat - ale jak?", rozhovory se zajímavými lidmi, an-
kety a další. Roční předplatné činí 110,- Kč.

Objednávejte na adrese: Pavel Budský, Thákurova 3, 160
00 Praha 6, tel. 02/20181362.

Narozeniny kněží a jáhnů naší diecéze v březnu narozeniny

- 2.3. - Ján Peter Wach OFM - 37 let
- 3.3. Ferdinand Josef Maria Plhal SDB - 72 let
- 4.3. Peter Kothaj - 49 let
- 4.3. Jan Kozár - 65 let
- 6.3. Josef Bartoloměj Kulhavý OP - 77 let
- 7.3. Michal Benedikt Pintér O.Praem. - 53 let
- 10.3. Josef Buchta - 86 let
- 13.3. Antonín Forbelský - 35 let
- 16.3. Karel Jordán Červený, jáhen - 55 let
- 17.3. Josef Helikar - 75 let
- 25.3. Milan Bezděk - 70 let
- 29.3. Antonín Bratřovský - 64 let
- 31.3. Piotr Śledź SVD - 30 let
- 31.3. Josef Augustin Špaček O.Praem. - 50 let

výročí svěcení

- 31.3. Antonín Mikel - 52 let

Nezájem o farní rady?

Při jednom zasedání redakční rady v minulém roce jsme debatovali o tom, co by též mělo být ve Zdislavě. Mimo jiného se vyskytl i námět farní rady. Tehdy jsem se ozval já a řekl jsem, že podobné akce probíhaly i jinde, např. v Českých Budějovicích a Praze a že mám o tom nějaké materiály. Vzápětí jsem si říkal v duchu: "Troubo, proč jsi nedržel jazyk za zuby!" Byl jsem totiž vyzván, abych patřičné materiály dodal a sledoval diskusi kolem této otázky. Ty podnětné a zásadní články byly uveřejněny a ohlas na ně? Do dnešního dne (18.2.1998) celkem čtyři dopisy, z nichž dva od stejného pisatele. Otázka stojí: Málo či hodně?!

Nyní odbočím. V 7. čísle Katolického týdeníku je na první stránce pěkná reportáž z Prahy-Chodova Pojdme na mši do stanu. Na závěr je rozhovor s farářem farnosti, který říká, že je na určité hranici, kterou může ještě zvládnout. Mluví o tom, že farní společenství má určité potřeby, které se na jáhny a laické spolupracovníky nedají všechny přenášet. A tady, myslím, by mohla pomoci dobře fungující farní rada. Domnívám se, že takových farností, jako je tato pražská, je i v naší diecézi mnoho. Je tu ovšem otázka spolupráce správce farnos-

ti - faráře s farní radou (FR). FR si musí být vědoma, že má pouze poradní hlas, že z členství ve FR neplynou žádné výsady a privilegia, ale že je to způsob náročné evangelizace, že budou pod mikroskopem věřících i nevěřících a že to klade velké nároky na jejich osobní příklad života, že na chyby je třeba upozorňovat v duchu lásky, že musí umět naslouchat druhým, umět přijímat názory jiných, jsou-li lepší než jejich a konečně, že práce FR nesmí utkvět na úrovni pouhé organizační struktury, protože to vždy musí být živé společenství ve službě Božího království. Farář jako duchovní správce má hlavní odpovědnost plynoucí z jeho poslání. Je třeba ho podporovat, dát se jím vést, pomáhat mu, ukázat trpělivost a shovívavost při eventuelních chybách. Duchovní správce by si měl být vědom dále, že většina členů FR má normální zaměstnání a že to, co dělají ve FR, je práce navíc a práci by tedy neměl rozdělovat příkazem a že všechno nestojí jen a jen na něm, ale že "Duch vane, kam chce". Měl by proto vytvořit prostor pro zdravou iniciativu věřících. Garantem práce FR by měla být modlitba, oběti a vytrvalé společné hledání vůle Boží.

A mám ještě jednu věc,

zdánlivě z jiného soudku. Dočtete-li však tento článek až do konce, shledáte, že s předchozím tématem souvisí. Říká se, že církev ztratila v očích veřejnosti kredit. Můžu říci rovnou, že se nedomnívám, že před r. 1989 nějaký zvláštní kredit církev měla v očích naší společnosti. Veřejností bylo odsuzováno pouze bezpráví ze strany státní moci jako další z mnoha projevů komunistické zvlůle na bezbranném. Dnes už církev není utlačovaná a ani nesvobodná, a tak city veřejnosti jdou prostě stranou. K tomu přistupuje ještě fakt, že lidé ani většinou neví, jaké má naše církve cíle a poslání, nechápou vesměs naše bohoslužby, nerozumí naší terminologii. Tak se stává, že i jinak spravedlivý člověk nakonec uvěří tomu, že sice církev ztratila majetek protiprávně, ale právo neprávem, na co by ho vlastně potřebovala.

Stále klesající počet věřících a nesměle konstatovaný fakt, že na konci Desetiletí duchovní obnovy je situace v církvi horší než na počátku, to by nás nemělo nechat v klidu. Těch příčin je asi mnoho a také problém bude sám o sobě složitější. Zdá se, že církev ztratila kontakt se světem a přestala tomu okolnímu světu rozumět. Myslím při tom na naše kněze. Že ti

starší už nemají dost sil ke sledování všeho nového, co se v církvi i mimo ni děje, to můžeme snad pochopit, ale že ani ti relativně mladší nejsou schopni být rádci těm, kteří hledají orientaci v dnešním velice komplikovaném světě, to je opravdu na pováženu. Pomysleme jen, co problémů se kolem nás denně objevuje: napjatá politická situace, nepoctivost v podnikání, různé finanční aféry, negativní vliv TV, zvláště těch komerčních, úpadek rodinných vztahů a mnoho dalšího. V tom všem lidé hledají orientaci, pevný zachytý bod, který by jim měla dát církev. A místo kvalifikované odpovědi mohou slyšet z úst mnohých kněží naučené fráze často smotané bez ladu s kladu, někdy k tomu v kázání nějaký příběh "ze života"... Je to stejné, jako když řeknete hladovému, že se za něj budete modlit. Je jisté, že církev potřebuje především a hlavně zbožné kněze. A potřebuje i kněze vzdělané, kteří se vyznají ve světě, v němž všichni žijeme. Ti a jedině ti, zbožní i vzdělaní, jsou schopni naše silně prořídilé řady rozmnožit. Bohužel, právě těch je zoufale málo. A zde se vracím na začátek mého článku. Domnívám se, že práce laiků ve FR by byla velkou pomocí pro kněze, je-li muž by tak mělo zbýt více času na jeho kněžské poslání.

-mela-

Chrámovým sborům

Na podzim minulého roku jsem ve snaze oživit činnost chrámových sborů v naší diecézi vyzval naše sbory ke společnému zpěvu při pontifikální mši o pouti litoměřické diecéze na Svatou Horu. Sborům, které projevíly zájem, jsem obratem poslal notový materiál, aby mohly začít s přípravou. Nyní v polovině

února jsem se dozvěděl nejen termín konání poutě (je to 23. května), ale i to, že otec biskup dává pro tuto příležitost přednost lidovému zpěvu a že se tudíž sborový zpěv konat nebude. Omlouvám se těm, které jsem svou nerozvážností navnadil na nevšední pěvecké setkání. Zasláné skladby mi nevracejte, ale nastudujte je

a použijte doma při vhodné příležitosti. Společně je zazpívám Panně Marii až v nebi, pokud se tam dostaneme.

Na závěr ještě sděluji, že 13. června bude v Mostě přehlídka duchovní sborové tvorby TIBI LAUS. Bližší informace je možno si vyžádat na Okresním úřadě Most, odbor kultury u paní Kimlové.

Jiří Bříza

Vyzkoušel jsem si to naostro tehdy, když jsem byl přiřazen k procesu biskupa Trochty a odsouzen k sedmiletému vězení pro nápomoc k velezradě pana biskupa, pro maření státního dozoru nad církvem a pro prozrazení vojenského tajemství.

Tehdy jsem prošel vyšetřováním v litoměřické věznici, Pan-

nevím, kdo to byl a odkud. Rozhovor byl asi dvacetiminutový. Nebyl tehdy jediný. Snad asi tři vyšetřovanci se vystřídali. Po čtrnácti dnech jsem tu byl znovu. Po každé takové návštěvě jsem měl rozhovor s panem biskupem. Postupně jsem ze sebe setřásl pocit strachu. S vězni jsem se seznamoval, dovídal jsem se, proč se hlásí

sím připravovat snoubence. Víte, kdo to je? To je nevěsta s ženichem před svatbou. Když chtějí mít svatbu v kostele, musím je k tomu alespoň trochu připravit. Oni většinou vědí o náboženství asi tolik, co vy teď. I ty, co chceš jít do kláštera... A tak, abychom neztráceli čas, povíme si něco o Pánu Bohu." No a měl jsem

tkávání se. Přicházejí jednotlivci, přicházejí ve dvojicích, jednou čtyři či pět, ale také až deset. Pochopitelně je i zde způsob pohovorů rozličný. Málodky se stane, že rozhovoru je přítomen i dozorce. Mně nepřekáží, poněvadž v takovém případě dochází k rozhovoru i s ním a třeba i prostřednictvím vězňů.

Jak se chodí do kriminálu

krácem, jáchymovským táborem "L" s červenou věží smrti a Mírovem. To pokud jde o ta vězení. Po rehabilitaci v době zaměstnání v mladoboleslavské Škodovce jsem se vrátil do Litoměřic, bylo to v roce 1966 - dřív než pan biskup a později kardinál Trochta.

Po jeho smrti jsem tu pak zůstal celou patnáctiletou éru kapitulního vikáře Josefa Hendricha i po nástupu dnešního pana biskupa Josefa Koukla. Ten někdy na počátku devadesátého roku přišel v poledne do jídelny s dopisem tehdejšího ředitele litoměřické věznice, vyzývajícím ke službě vězeňské duchovenské péče v místním vězení. Biskup položil otázku: "Koho tam mám poslat?" Po krátké pomlce - bylo nás tam kolem stolu celá řada - jsem se ozval: "Máš tady ve svém sídelním městě přece jenom několik kněží na vybranou, i mladších, ale koho tam můžeš poslat než mě?" A bylo rozhodnuto. Nevím už, jestli jsem se vypravil v témže týdnu nebo až v následujícím.

I po průpravě před řadou let jsem nešel s nějakým nadšením. Ohlásil jsem se na vrátnici a byl jsem uveden do kanceláře ředitele. Rozhovor už nedovedu zopakovat. A ještě tentýž den jsem byl zaveden do návštěvní cely. Cestou jsem se po každém úderu klatru vnitřně otrásl a přiznávám se k pocitu zvláštního strachu. Sedl jsem si do blízkosti tlačítka, jímž jsem mohl přivolat strážníka. V cele jsem byl s vězněm, kterého za mnou přivedli, sám. Dnes už

k rozhovoru. U některých bylo zřejmé, že jsou rádi, když mohou na chvíli opustit celu.

Starší Tepličan přišel s tím, že bude propuštěn. Byl ve věznici asi podesáté. Smutný člověk. "Nedovedu venku žít." Byl to bolavý rozhovor. Tíseň z něj jsem si nesl až domů. Vícekrát jsem se s tímto muklem nesešel. Přišel ještě do vězení? Nepřišel? Ale já na tento rozhovor před nějakými sedmi lety nezapomenu.

Stalo se zanedlouho, že mi přivedli tři cikány. Z jedné cely. No, trochu to se mnou zatřásl. Ptám se, proč přicházejí. "Já bych chtěl jít do kláštera!" "No, to jsem tady ještě neslyšel. Odkud jsi?" "Z Litvínova." "A jak tě to napadlo?" "No v klášteře se nosí uniforma." "Ty ji máš už na sobě. A jsi vůbec katolík?" "Jo." "Znáš litvínovského faráře?" "Jo." "Jak se jmenuje?" "Jo, já si nemohu vzpomenout. Vono se to tam teď vyměnilo. Je takovej mladší." "Nekecej! V Litvínově je starej dědek už asi sto let. Nedělej si ze mne psinu." "A odkud jsi ty?" ptám se druhého. "Já z Rumburku." "A ty?" "Já jsem z Jablonce." Rozhovor byl navázán. Už jsem se neohlížel po tlačítku zvonku. "Abychom nemařili čas. Já jako farář mu-

s tou trojicí první pohovor. Když jsem chtěl skončit, povídám: "Už toho máte dost. Až přijdete na celu, tak se budete chechat, jak jste toho faráře doběhli." "A ne, dyť to bylo dobré. My zas přídeme."

A měsíc po měsíci utíkal, i roky s nimi. Vystřídali se ředitelé věznic i důstojníci, vedoucí personálních záležitostí příslušníků i vězňů. Už jsem se s vězni nestýkal v návštěvních místnostech, ale přímo na jejich celách, které byly od budičku do večerky otevřeny, a když jsem přišel do věznice, byl jsem zamčen za katrem, oddělujícím několik otevřených cel. Mohl jsem přejít z jedné do druhé nebo vězni mohli přijít za mnou. Uvařili mi kafe nebo čaj a musím říci, že opravdu dobrý.

Nikdy se neptám na delikty, pro které jsou vězni vyšetřováni. Někdy to prozradí sami a někdy i ti, kteří musejí očekávat vysoké tresty. Jdu mezi ně rád a lituji, že ony volné cely v Litoměřicích už neexistují. Věznice je přeplněna. Nezletilci musí být ubytováni podle zvláštních předpisů a vedení nezbyvalo než zavést jiný způsob styku vězňů s tím, kdo za nimi přichází jako duchovní. Musí být předváděni v nestejném počtu roztrfíděni podle možnosti vzájemného se-

Vůbec ta řada let proměňuje i vzájemné vztahy s dozorcí službou. Bohužel nemohu říci, že jde vždycky i o vztahy přátelské. Třeba jedna taková historka: Odcházel jsem kolem třetí hodiny odpoledne s doprovodem. Na chodbě skupina čtyř dozorců. Přecházím kolem nich, a tu slyším: "Tak bych potřeboval jít ke zповědi." Vrátil jsem se k nim: "Myslím si, že byste to potřebovali všichni" A obrátil jsem se k odchodu. Rozpíchl se, jako když do vrabců střílí.

No, bylo by jistě o ledačems psát, ale já nechci popsat celou Zdislavu, ta také není nějakým Dikobrazem. V závěru jen připomínám: Vězeňská duchovní péče je určitou organizací, jejíž členové, většinou duchovní různých náboženských společenství, má ve vězeňské službě určitá poslání. Rozličná. Jiná jsou ve věznicích odsouzených, odlišná ve vazebních věznicích jako je ta litoměřická. Přicházím tam každých čtrnáct dní na celý den. Odcházím odtamtud zralý k ulehnutí na kavalec, snad i proto, že mi je pětasedmdesát roků. Mohu říci, že svůj úkol vidím ve slovech Ježíše Krista: "Byl jsem ve vězení a navštívili jste mě." A náplň těchto návštěv je rozmanitá. S kolika sty mužů i žen jsem se takto setkal? Bylo jich už jistě víc než těch muklů při vyšetřování v Litoměřicích, na Panokráci, Jáchymovsku a Mírově, kdy jsem v tomto prostředí byl jako vězeň.

P. Josef Helikar

Ohlédnutí za olympiádou

Dávno už uhasl olympijský oheň v Naganu, skončil ohňostroj na počest všech účastníků, vítězů i poražených. Rozešly se davy, které s takovým elánem a radostí vítaly naše zlaté hokejisty a Katku Neumannovou. Ale pořád je možné zamýšlet se nad tím, co v nás vyprovokovaly chvíle olympijského úsilí i následných dozvuků.

Byla jsem zrovna nemocná, a tak jsem měla dost času na dívání i přemýšlení. Už to fascinující zahájení olympiády! Pěvecké sbory ze všech kontinentů zpívaly jednu a touž píseň - Ódu na radost! Když ukazovali jednotlivé sbory na velkých obrazovkách, v některých chvílích se záběry prolínaly tak, že se zdálo, jako by skutečně lidé z celého světa zpívali společnou píseň radosti. A lidé na tribunách stadionu zpívali z plných plic zpaměti s sebou.

Uvědomila jsem si, že tak jednou budeme moci zpívat velký společný chvalozpěv, ódu na radost, na tu radost, kterou nám tady na světě připravil Pán ve svých podivuhodných krásách a zákonitostech přírody i ve svém díle záchrany světa. I ódu na radost nad tím, kolik schopností, vlastností a sil dal lidem, aby dokázali využít všech těch velkých Božích darů a uplatnit svou tvůrčí sílu.

Měli bychom se už teď naučit zpívat chválu, tu velikou ódu na radost! Japonci na ochozech stadionu se to taky museli naučit, nikdo jim to do hlavy nenalil - ale jaký to byl pak strhující společný zpěv!

Učme se. Učme se radovat. Každý den. Učme se připojit s hlasitým zpěvem k nedělnímu zpěvu ve farnosti. Učme se zpívat, děkovat a chválit slovy žalmů, slovy Denní modlitby církve - to je přece především takový společný zpěv přesahující hranice národů. Učme se připojit se alespoň někdy k těmto modlitbám, jak se je modlí kněží, řeholnice i řeholníci a tolik lai-

ků, mladých i starších v různých společenstvích i jednotlivě.

A budeme umět o Velikonocích dát průchod své velké radosti nad tím, co dokázal pro nás lidi Kristus?

A ještě něco k té radosti: Jeden důležitý gól a přinesl nejen olympijské zlato, ale i obrovskou záplavu nadšení a radosti po celé naší zemi. Od dětí až po nejstarší. A jeden úsměv v rozhodující chvíli, kdy to někdo vedle nás právě moc potřebuje, pár upřímných slov, malá pozornost - nemohly by to být taky z naší strany důležité činy, kdy sice nezpůsobíme radost tisícům a milionům, ale aspoň jednomu nebo několika lidským srdcím, které to potřebují. A to určitě stojí za to.

Ještě na něco jsem myslela, když jsem sledovala to úsilí sportovců v tolika disciplínách zimních sportů. Na to, co kdysi tvrdil apoštol Pavel: Že všichni sice bojují, ale cenu zlata dostává jen jeden. "Běžte tak, abyste jí dosáhli. Kdo se však chce zúčastnit nějakého závodu, zachovává ve všem zdrženlivost. Oni to dělají, aby získali odměnu pomíjející, my nepomíjející. Já tedy běžím o závod, ale ne tak bez cíle, ale držím svoje tělo v tuhé kázní a podrobuji si ho..." A Pán vidí a Pán v našem životním úsilí docení i to, co rozhodčí nedokázali ocenit.

Všimli jste si, jak se každý vítěz na tu svou medaili díval s velikou radostí, až s pohnutím? A někteří naši hokejisté se přiznali, že jim po vítězství běžel jako ve filmu celý jejich sportovní život od prvních chvil na ledě! Všichni sportovci prošli tvr-

dým tréninkem - nešlo by ani spočítat, kolik to bylo hodin, dnů, týdnů, měsíců i roků tvrdého tréninku a odříkání. Ale vyplatilo se to.

My křesťané to máme složitější. Musíme zároveň trénovat a zároveň už bojovat. Každý den našeho života je zároveň dnem tréninku i dnem úsilí, boje, vítězství i proher. Připravujeme se, trénujeme a zároveň vydáváme ze sebe.

Měli bychom při tom plně spoléhat na toho svého velkého Trenéra, který nám slíbil naprosto jasně: "Duch svatý vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl!" A když to slíbil, určitě

to splní - budeme-li o to stát. Bude s námi - náš velký Trenér jako ti trenéři, kteří na olympiádě na lavičce při hokeji, podél dráhy rychlobruslařů nebo běžců na sněhu radili, vybízeli, dávali své pokyny, chtěli strhnout k těm nejlepším výkonům. Záleželo jim na tom, aby jejich svěřeníci dosáhli maximálních výkonů.

Stojíme o to, aby nám Duch sv. pomáhal? Aby nás vedl? Aby nás učil a připomínal nám Kristova slova? Prosme ho o to každý den - především v takových chvílích, kdy jde o mnoho, abychom pak mohli zpívat tu společnou věčnou píseň radosti před Boží tváří!

-az-

"Duch svatý

vás všemu naučí"

(Jan 14,26)

Zueme Tě na

XVII. SETKÁNÍ MLÁDEŽE LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

Sejdeme se:

dne 4. dubna 1998 v Litoměřicích v kině Máj

Program našeho setkání:

začínáme v 9,00 hod.

slovo otce biskupa o Duchu svatém

písničky

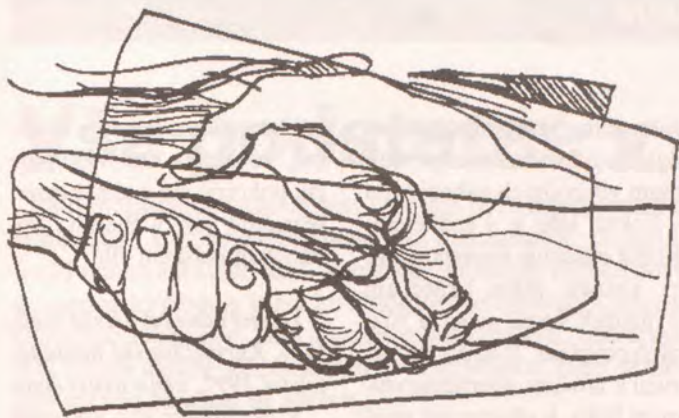
scénky

gajimavé hovory o vztažích dospívající mládeže

mše svatá

předpokládánj konec v 18,00 hod.

Doporučení: vezměte si s sebou psací potřeby, jízdenky nezvazujte

Rozjímání o čase

1. Co času jsi věnoval práci, dřině, lopotě... kolik času jsi věnoval Bohu, abys pracoval pro Jeho království, čest a chválu?

2. Co času jsi věnoval k uchování svého smrtelného těla. Pečoval jsi však se stejnou houževnatostí o svou nesmrtelnou duši?

3. Co času jsi věnoval četbě, vzdělání, objevování... Kolik však času jsi věnoval objevování Boha četbou Písma sv., aby ses vzdělal v pravdách Božích, upevnil ve víře přijal Ducha sv., kterého On ti sesílá?

4. Co času jsi věnoval odpočinku, sportu, zábavě, pozitivům... Našel jsi však také čas k uspokojení vnitřních tužeb, hledals duchovní posilu v modlitbě a rozjímání, aby ses mohl postavit proti zlu a najít pravý smysl své pozemské existence?

5. Co času jsi našel k řečem, diskusím, poučování, přesvědčování jiných... Kolik však času jsi měl k dispozici pro svého Stvořitele, abys zaslechl Jeho volání, Jemu se otevřel, dal se jím inspirovat a pak mohl mluvit o Něm i k jiným, přesvědčit je příkladem lásky a tak je k Němu přivést?

6. Co času jsi promarnil pomlouváním, kritizováním, souzením jiných... Našel jsi však odvahu a čas ke kritizování, souzení a zpytování sebe sama, v Boží přítomnosti, abys mohl začít své vlastní obrácení?

7. Co času zabrala tvá nekonečná zvědavost, abys konečně pochopil, porozuměl, věděl... obracel ses při tom o pomoc, o radu k jiným... Jak často jsi však upřímně a s důvěrou prosil Vševědoucího Boha o pomoc, o radu, abys nezabloudil v bludištích světa a svého vlastního JÁ?

8. Co času zabralo tvé snění o bratrství, svobodě, spravedlnosti, míru, lásce, nesmrtelnosti... Kolikrát sis však udělal čas pro spojení s Ježíšem, abys v Něm našel pravé OSVOBOZENÍ, SPÁSU A VĚČNÝ ŽIVOT?

9. Co času jsi prospal a co času promarnil hledáním pozlátek tohoto světa místo pravých - věčných hodnot; proto ti nezbylo mnoho času pro Toho, který stvořil ČAS a věnoval ti ho.

10. Co uděláš s časem, který ti ještě zbývá?

(Klub č. 5/1983)

Nepřerušuj mě, Pane, já se modlím!

Já: Otče náš, jenž jsi na nebesích...

Bůh: Prosím?

Já: Nepřerušuj mě, Pane, já se modlím!

Bůh: Ale tys mne přece volal!

Já: To ne, vlastně jsem tě nevolal. To my se jen tak modlíme: "Otče náš, jenž jsi na nebesích..."

Bůh: Tys mě volal, oslovils mě, chceš tedy začít se mnou rozhovor - nebo ne?

Já: Posvěť se jméno tvé!

Bůh: Myslíš to vážně?

Já: Co mám myslet vážně?

Bůh: Jestli chceš mé jméno posvěcovat. Co to vlastně znamená?

Já: No, to znamená... To znamená... Já to vlastně vůbec nevím.

Bůh: To znamená, že mne chceš uctívat, že ti připadáš jedinečně důležitý, že mé jméno je ti vzácné.

Já: Teď tomu rozumím. Přijď království tvé, buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Bůh: A děláš něco pro to?

Já: Jestli něco pro to dělám? Samozřejmě. Přece chodím do kostela.

Bůh: Já chci od tebe víc: Aby ses zbavil svých zlovyků, kterými nepotěšíš nikoho okolo sebe. Abys myslel víc na své bližní, jak jim můžeš pomoci k poznání víry. Já chci, abys uzdravoval nemocné, sytil hladové, těšil smutné - vždyť vše, co děláš pro druhé, děláš přece pro mne.

Já: Proč toto všechno připomínáš právě mně? Kolik lidí sedí v kostelích, kteří dělají méně než já?

Bůh: Myslel jsem, že se opravdu modlíš za to, aby mé království přišlo a má vůle se splnila. a to musí vždy začít právě u toho, který se za to modlí. Chceš-li být opravdu poslem mého království, to musíš opravdu ty chtít to, co chci já.

Já: Už to začínám chápat... Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

Bůh: Myslíš nyní skutečně na to, že tvá prosba obsahuje i tvůj závazek, že i ty uděláš něco pro to, aby lidé kolem tebe neměli nouzi?

Já: A odpusť nám naše viny jako i my odpouštíme našim viníkům.

Bůh: A co tvůj bývalý přítel Marek?

Já: Ale ty přece víš, jak mne vždycky provokuje, jak se mi vysmívá...

Bůh: Já vím, ale co potom tvá modlitba: "...jako i my odpouštíme..."?

Já: Já jsem pro - ať si lidé odpouštějí - ale u Marka to je přece výjimka, tak se nedá odpouštět.

Bůh: Jsi upřímný. Ale dělá ti to vůbec radost, s takovou zlostí chodit po světě?

Já: Vůbec mi to, Pane, nedělá radost.

Bůh: Já tě z toho uzdravím. Odpusť Markovi a já odpustím tobě. Přestaň se rmoutit kvůli tomu nepřátelství.

Já: Ale já nevím, jestli to dokážu...

Bůh: Neboj se, já ti pomohu!

Já: A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Bůh: To ti splním rád. Jen se ty vyhýbej lidem a situacím, které tě pokoušejí ke zlému!

Já: Jak to, Pane, myslíš?

Bůh: Vždyť ty dobře znáš své slabůstky, své zlovyky: slabou vůli, nespolehlivost, hádavost, nedostatek snášenlivosti. Nedej těmto pokušením žádnou šanci, postav se pevně proti.

Já: Mně se zdá, že tohle je řekněme nejobtížnější Otčenáš, který jsem se v životě modlil. Ale poprvé to má co dělat se mnou, s mým životem. Já jsem to vždycky jen tak odříkával... Chci to zkoušet znovu - Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Bůh: Dělá mi radost, když lidi jako ty se začnou pořádně modlit a dělat to, co je má vůle. Když zjistí, jak je to krásné pomáhat při šíření mého království ve světě. Království dobra, lásky, spravedlnosti, pokoje a míru.

Přečtěte si...

Franz Werfel, Barbora nebolí zbožnost, Volvox Globator 1997, pro členy Literárního klubu 320 Kč

Spisovatel Franz Werfel je u nás znám hlavně svou Písní o Bernadettě, pak Čtyřiceti dny. V těchto dnech si členové Literárního klubu mohli u svých knihkupců odebrat jeho další knihu, která je věnována památce spisovatelovy chůvy. Autor se narodil v Praze v německé židovské rodině, která pocházela z otcovy strany z České Lípy. Mladý Franz byl vychováván českou chůvou a kuchařkou Barborou Šimůnkovou, se kterou chodíval na bohoslužby ke sv. Jindřichu a jejíž zbožnost ho jako dítě silně ovlivnila. Její památce, jak již řečeno, je celá kniha věnována, i když vlastně ona sama vystupuje jen v prvním a posledním fragmentu knihy. Děj románu je silně autobiografický a je to vlastně Werfelova nejosobnější, i když zdánlivě útržkovitá kniha, která v češtině vychází poprvé.

Jan Jandourek, Václav Malý, cesta za pravdou, Portál 1997, 135 Kč

V lednu 1989 se můj syn účastnil Palachova týdne v Praze a kromě jiného mu to vyneslo pokutu, neklame-li mě paměť, 500 Kčs. Zaplatil ji a netrvalo dlouho, dostal poštou onen obnos zpět a jako odesílatel byl uveden nějaký Václav Malý, bydlící na Smíchově v ulici s legračním názvem Nad pomníkem. Mysleli jsme oba, že tyto peníze poslal synův švagr, s nímž se syn často stýkal a jemuž velmi důvěřoval. Brzy však přišel dopis od tajemného dárcce, dnes bychom řekli sponzora, a byl to skutečně Václav Malý, který měl v tehdejší VONSu na starosti financování postižených. To vlastně bylo naše první setkání s Václavem Ma-

lým, i když toto jméno jsme znali z vysílání tzv. "štvavých" vysílaček. Máme nyní před sebou knihu rozhovorů, v jejichž první části Václav Malý vzpomíná na dětství a mládí, na svoji cestu ke kněžství. Další část začíná pobytem v semináři v Litoměřicích, vysvěcením na kněze a působením v pastoraci ve Vlašimi a Plzni. Následuje podpis Charty 77, zbavení státního souhlasu, práce v civilním zaměstnání a doba prožitá ve vazbě. Závěr tvoří listopad 1989 a činnost jako mluvčí OF, návrat do pastorace, práce s médii a začátek působení jako pomocného biskupa.

Michel Quoist, Povídej mi o lásce, Portál 1997, cena neuvedena

Ve vánočním čísle Katolických novin 1967 byl uveřejněn rozsáhlý úryvek z knihy M. Quoista Mezi člověkem a Bohem, která pak vyšla celá. Měla velký ohlas a šířila se v následujících letech po naší vlasti v různých opisech. Po listopadu 89 jsme se dočkali dalších děl tohoto francouzského kněze a sociologa, a nyní máme před sebou reedici jedné z jeho nejpopulárnějších knih, která mnoha mladým dává námět k přemýšlení a připraví je na lásku. Není to ani soustavný výklad o lásce, ani žádný návod k tomu, jak v lásce uspět. Je to vlastně takový soubor textů, úvah a meditací o lásce.

William Johnston, Hledání nové spirituality, Portál 1997, 109 Kč

Otevřením hranic začal u nás zvýšený zájem o východní mystiku a o východní náboženství. Často ani sami nevíme, jak se k tomuto postavít. Myslíme si, že by nám mohla pomoci kniha irského jezuitu W.

Johnstona, který přednáší religionistiku na Institutu pro studium východních náboženství v Tokiu, kde je i ředitelem. Kniha obsahuje korespondenci autora jeho přátelům z různých koutů světa a různých povolání. Tyto dopisy nás zvou k novému niternému vnímání Boha, k objevování nové mystiky, která je vyjádřena současným jazykem a jež je ovlivněna moudrostí Východu.

Anton Rotzetter, Jak František kázal zvířatům, Karmelitánské nakladatelství 1997, 120 Kč

Když jsem poprvé četl Kvítiky sv. Františka, byl jsem uchvácen tou nádhernou prostotou a samozřejmostí sv. Františka. Nyní se mi dostala do ruky kniha s krásnými ilustracemi Petra Melana od švýcarského kapucína P. Antona Rotzettera, který říká, že ke křesťanské víře patří podstatně láska k tvorům, zvláště zvířatům. Tvrdí zároveň, že František z Assisi patří k těm velkým postavám křesťanské tradice, u kterých našly uchvacující výraz tato láska k tvorům a odraz lidského prvku v nich. A toto bylo podnětem k tomu, aby použil světcova způsobu myšlení ke skládání moderních kázání zvířatům.

Karmel v české církvi - 650 let, Karmelitánské nakladatelství 1997, 39 Kč

Tato publikace obsahuje dvě přednášky věnované 650. výročí uvedení karmelitánů do českých zemí.

Edita Hradecká, Maria, růže tajemná, Karmelitánské nakladatelství 1997, 45 Kč

Na otázku, co je to pokora, můžeme hledat odpověď v postavě Panny Marie. V této malé knížce se spolu s autorkou zamyslíme nad ně-

kolika citáty z Písma a zjistíme, že Maria tam vystupuje tak pokorně, že ji téměř nenalezneme jak v Písmu, tak ve vykupitelském díle.

Dávné i dnešní dětské modlitby, Karmelitánské nakladatelství 1997, cena neuvedena

V předmluvě této kouzelné knížky modliteb pro děti od tří let se říká, že dítě, které se učí obracet s důvěrou na tvůrce světa a života, získává i důvěru k životu. Tomu by právě měla přispět i tato knížka, plná modliteb známých, méně známých i těch zcela neznámých a jež je doprovázena barevnými fotografiemi plyšových medvídků.

Růženec s Matkou Terezou, Karmelitánské nakladatelství 1997, 25 Kč

Modlitbou růžence, jejími jednotlivými tajemstvími nás provázejí myšlenky Matky Terezy, která říká: "Modlete se růženec, aby byla svatá Panna stále s vámi, chránila vás a pomáhala vám."

-mela-

Knihy vydané Karmelitánským nakladatelstvím lze objednat písemně, telefonicky či faxem na adrese:

zášilková služba
Karmelitánské nakladatelství
Kostelní Vydří 58
380 01 Dačice
tel. + fax: 0332/3650
e-mail: karmel@da.bohem-net.cz

Na téže adrese lze objednat katalog kompletní produkce Karmelitánského nakladatelství, který Vám bude bezplatně zaslán.

Knihy vydané nakladatelstvím Portál lze objednat stejným způsobem na adrese:

Portál, s.r.o.
Klapkova 2
182 00 Praha 8
tel./fax 02/689 1120
02/689 1244
e-mail: portal@comp.cz
http://www.portal.comp.cz

Vše podstatné v časopisu Tarsicius

Milí ministranti, tímto číslem končíme pravidelnou rubriku ministrantů, kterou po celou dobu vedl pod zkratkou -iž- jabloněcký ministrant Jakub Kříž. Vzhledem k tomu, že vychází nový ministrantský časopis Tarsicius, budeme uveřejňovat již jen nejdůležitější informace, jako termíny ministrantských dnů apod. Vše ostatní najdete ve zmíněném dvouměsíčníku, který si můžete zdarma objednat na adrese:

Štěpán Pospíšil

Ř.k. farnost - děkanství

Horní náměstí 12

466 01 Jablonec nad Nisou

tel. 0428/312 327

Ministrantský den

Pro západní část naší diecéze se uskuteční ministrantský den **9.5.1998**.

Sraz je v 9,00 hodin na Dómském náměstí č. 3 (Trojce) v Litoměřicích.

Pro východní část naší diecéze se uskuteční ministrantský den **6.6.1998**.

Sraz je v 9,00 hodin v Jablonném v Podještědí.

Startovné je 5 Kč. Jízdenky uschovejte.

Informační dvouměsíčník pro ministranty litoměřické diecéze

Zveme všechny ministranty na tradiční ministrantský diecézní tábor pro chlapce

JÍTRAVA '98

V. ročník proběhne na Jítravě ve třetím a čtvrtém prázdninovém týdnu:
od neděle 12.7.1998 do pátku 24.7.1998

Prožijeme tradičně dvanáct dní vzájemného soužití, legrace, her, soutěží, koupání, výletů i hledání a poznávání mnoha nového na cestě k Pánu Ježíši tentokrát v kraji svaté Zdislavy.

Tábor je pořádán pro chlapce ve věku od 7 do 15 let. na vybavené katolické faře v Jítravě (vesnice poblíž Jablonného v Podještědí). Cena tábora je stanovena na 1000 Kč.

Pro velký zájem zasílejte vyplněné přihlášky co nejdříve (počet účastníků je limitován pouze čtyřiceti), nejpozději však do 16.května 1998 na adresu: Štěpán Pospíšil, Horní náměstí 12, 466 01 Jablonec nad Nisou. Informace na tel. 0428/312 327, 279 54.

Přihlásit vás musí rodiče. Na přihlášce nesmí chybět jméno a příjmení, bydliště včetně PSČ, rodné číslo a podpis rodičů.

Křesťanský laik v liturgii /6./

Udílení křtu v nouzi

V našich dosavadních úvahách jsme se zamýšleli nad podstatou našeho všeobecného kněžství, které vyplývá z přijaté svátosti křtu a je neseno a podporováno naším svátostným životem v Duchu Kristově. Řekli jsme si něco o tom, co je liturgie a jaké je hlavní poslání Božího lidu v následování našeho Spasitele. Snad jsme i dostatek prostoru věnovali tomu, abychom si vysvětlili smysl a význam naší aktivní účasti na slavení mše svaté, protože právě ta je středem a zdrojem našeho křesťanského života.

Nyní tedy můžeme pokročit dále a věnovat se alespoň stručně našemu vztahu ke svátostem. Spíše než o teologickou stránku věci nám nyní půjde již o praktické stránky přístupu křesťanských laiků ke svátostem.

My a svátosti

Z katechismu víme, že svátosti jsou účinná znamení milosti Boží, ustanovená Ježíšem Kristem a svěřená jím církvi, jimiž nám uděluje a v nás posiluje účast na božském životě. S každou z těchto sedmi svátostí se pojí určité viditelné obrady, jimiž jsou jednotlivé svátosti slaveny, které nejen představují, ale především nám přinášejí ty milosti, které jsou každé svátosti vlastní. Tak křest činí člověka adoptivním synem Božím a začleňuje ho do živého organismu církve. Biřmováním je křesťan Duchem svatým posilován ve víře, aby podle ní žil a tuto víru statečně ve svém prostředí vyznával a tím i šířil. Svátosti křtu a biřmování, obdobně jako i svátost kněžského svěcení lze přijmout jen jednou za život, protože tyto svátosti vtiskují duši nezníčitelné znamení a představují pro duši zcela zvláštní trvalou hodnotu. Vzhledem k ustanovení Pána Ježíše o nerozlučitelnosti manželství (Mt 19,6) patří k těmto zvláštním svátostem v určitém smyslu i svátostné manželství (viz 1 Kor 7,10-11).

Svátosti zásadně udělují biskupové, kněží a jáhnové. Nás bude především zajímat skutečnost, že ve dvou případech mohou svátosti udělovat laici. Proto si o tom něco podrobněji povíme.

Křest v nouzi

Právo křtít, a to se všemi příslušnými obrady, má zpravidla duchovní správce

farnosti nebo jiný kněz či jáhen v jeho zastoupení. Biskupům je zejména svěřena péče o přípravu a křest dospělých. Přesto se však v životě mohou vyskytnout situace, i když zřejmě vzácné, že platně může křtít i katolický laik. Může se stát, že někdo nepokřtěný v aktuálním nebezpečí smrti projeví přání být pokřtěn. Věc nese odkladu a není možno dostatečně rychle zajistit přítomnost kněze či jáhna, který by umírajícímu svátost křtu udělil. Tehdy je nejen právem, ale i mravní povinností katolického laika v milosti Ducha svatého se křtu z nouze ujmout.

Protože jde o záležitost mimořádně závažnou a málo známou, zastavme se u křtu z nouze podrobněji. Pokyny ke křestním obřadům nás o tom poučují jasně a srozumitelně:

1. Především jde o řešení v těžké krizové situaci. Spočívá v tom, že někomu, kdo si přeje být pokřtěn, hrozí nebezpečí smrti nebo již smrt nastává a není přítomen žádný kněz nebo jáhen. V žádném případě tedy nejde o běžnou životní situaci, ale skutečně o stav nouze.

2. Existuje vyslovená nebo alespoň důvodně předpokládaná prosba o přijetí křtu. Musíme si být jisti, že je zde rozumná a dobrovolná vůle dospělé osoby přijmout křest či v případě dítěte vůle alespoň jednoho z jeho rodičů. Jde-li o stav nouze, církev považuje za moudré odstoupit od požadované přípravy na křest i od provedení všech obřadů, konaných při slavném udílení křtu knězem nebo jáhnem.

3. Za těchto okolností má křest vykonat katolický laik, protože mu to jako morální povinnost ukládá jeho účast na všeobecném Kristově kněžství. Pro spásu lidské duše je křesťanem nezbytností a Pán si přeje spasení všech lidí. Proto také církev v této věci jde tak daleko, že dovoluje, aby v případě nejzávažnější nutnosti, nastávala-li smrt, křtíl každý člověk, tedy i nepokřtěný, má-li úmysl křtít.

4. Na katolického laika jako mimořádného udělovatele křtu, jsou kladeny sice dva, ale mimořádně důležité požadavky: Za prvé, musí mít jasný úmysl křtít, tedy chtít konat to, co koná církev, když křtí. Za druhé musí při křtu k polévání křtěncovy hlavy užít čistou přírodní vodu a nahlas pronést trinitární křestní formulí.

Všichni z Matoušova evangelia známe slova našeho Pána Ježíše Krista, která pronesl ke svým učedníkům před nanebevstoupením: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa." (Mt 28,18-20).

5. Křest v případě nouze je tedy udělován maximálně zkráceným obřadem, a to litím křestní vody na hlavu křtěnce při současném pronášení slov křestní formule. Oslovíme křtěnce jménem (křestním jménem) a pak nahlas pronášíme slova křtu a současně na hlavu křtěnce lijeme vodu. Není těžké si to zapamatovat: Já tě křtím ve jménu Otce (lijí vodu poprvé), i Syna (lijí vodu podruhé), i Ducha svatého (lijí vodu potřetí). Dodáme: Staň se - Amen. Má-li křest být udělen platně, musí být tento postup bezpodmínečně dodržen, proto se snažme si ho zapamatovat, a to naprosto bezpečně a přesně.

6. Pokud je to trochu možné, má být i křtu z nouze přítomno alespoň několik lidí, pokud možno věřících. Je určité žádoucí, aby, dovoluje-li to situace, vlastnímu obřadu předcházelo vyznání víry a aby obřad sám byl doplněn modlitbou přítomných. Je dobře, najdou-li se mezi přítomnými jeden nebo lépe dva svědci, kteří dodatečně potvrdí to, co viděli a slyšeli.

7. A konečně: V každém případě je katolický laik povinen po udělení křtu sdělit svému faráři nebo duchovnímu správci farnosti, kde z nouze křtíl, co nejdříve všechny okolnosti provedení křtu z nouze. Tím je jeho povinnost splněna před Pánem i církví.

Pokyny ke křestním obřadům nám (v článku 17) přímo ukládají: "Všichni laikové by měli jako svou vážnou povinnost dokonale se seznámit s obřadem křtu v případě nouze. Především rodiče, ale i katecheté, porodní asistentky, pečovatelské, sociální pracovnice, zdravotní sestry a stejně tak i lékaři a chirurgové. Toto poučení jim mají včas a řádně poskytnout faráři, jáhnové a katecheté." Nyní tedy svým dílem k tomu přispívá i Zdislava.

Listárna aneb dopisy v koši nekončí

Názory otištěné v této rubrice se nemusí shodovat se stanovisky redakce.

Ad S Duchem svatým (Zdislava 2/98)

V posledním čísle Zdislavy jsem s velkou radostí četla skvělou úvahu S Duchem svatým, v níž se autorka podílí s námi o svůj hluboký zážitek z věty "Duch svatý je v tvých šlépějích". Vzpomněla jsem si při tom na jeden svůj vlastní nezapomenutelný dojem.

Jednou o svatodušních svátcích jsem si pročítala meditaci o Duchu svatém, a přímo mě šokovala věta: "Duch svatý se modlí v nás a s námi". Znovu a znovu jsem ji četla a naplňovala mě stále větší radostí a úžasem. Rázem se Duch svatý stal pro mě někým blízkým, skutečným, živoucím. Duch svatý se ve mně a se mnou modlí, očisťuje mě, posvěcuje, způsobuje, že jsem Bohu milá, ba drahá, vždyť On - Láska - vidí ve mně svůj vlastní obraz.

Mám tedy nevýslovnou cenu, uvědomovala jsem si. Mám ale zároveň i velkou odpovědnost. Nesmím kazit práci Ducha svatého v sobě, musím se mu úplně otevřít, dát mu celý prostor v sobě, aby mohl ve mně skutečně žít a proměňovat mě.

A tak vznikla prosba, kterou se modlívám během dne, ale zvláště vroucně ji vysílám před každou mší svatou za sebe i celé shromáždění: Duchu svatý, modli se ty sám v nás a s námi, žij v nás, proměňuj nás, působ v nás a skrze nás. Abychom byli tvými svědky, tvou živou přítomností všude tam, kde jsme.

Dobře víme, že Duch svatý nejbohatěji naplňoval Pannu Marii, ona s ním nejvěrněji spolupůsobila, proto nechybí prosba ani k ní, milostiplně. Naučí nás být bdělými, radostnými, pokornými, vždyť jsme chrámem Ducha svatého, v němž se modlí on sám.

-vk-

Blahoslavení (Ad Farní rady, Zdislava 2/98)

Své oběti položili na oltář. Nevzali je zpět. Nechtěli za ně odměnu a zůstali světem nepovšimnuti. Jejich oběti přinesly Církvi nesmírné bohatství v podobě morálního kreditu. Nezapomeňme:

- Babiček a dědečků, kteří na kolenou a s růžencem v mozolnatých rukách se modlili za své děti, vnoučata i pravnoučata.

- Děti, které nikdy nevyčítaly rodičům, že se pro jejich i svou víru nedostaly na střední a vysoké školy. Dodnes nejsou na sobě opovržení těch, kteří diskriminováni nebyli.

- Dívek a chlapců, kteří se museli vzdát svých velkých pozemských lásek pro lásku k Bohu. Jejich partneři se obávali společné cesty životem ze strachu před pronásledováním.

- Farních hospodyň doprovázejících kněze na jejich pouti z místa na místo. Na nové začátky na nových štacích. Na trpělivé zvykání si novému prostředí a novým lidem.

- Jinochů, kteří v těžkých letech znovu a znovu brali za kliku semináře, aby po vysvěcení sloužili nám věřícím a ukazovali Ježíšovo světlo v dobách temnoty.

- Kněží zbavených státního souhlasu, kteří pracovali v různých provozech podniků, na stavbách a jinde. Svým osobním příkladem však dále svědčili o Kristu.

- Duchovních otců, kteří vedle své pastýřské služby oblékali montérky a podíleli se na opravách chrámů, kaplí a far.

- Katechetů, kteří museli opustit své děti a přijmout zaměstnání mnohdy neodpovídající jejich kvalifikaci. Ústrky je pak provázely celý život.

- Kostelníků, mužů a žen, kteří byli

nápomocni duchovním pastýřům. Zvonili na zvony, ministrovali, sekali trávu kolem kostelů. Jejich rodin, že přijaly úděl s tím spojený, úskalí manželek v práci a dětí ve škole.

- Nemocných, obětujících své bolesti jako smírnou oběť za Petry a Jidáše.

- Pozůstalých, nebojících se modlit s knězem Otče náš uprostřed nevěřících na hřbitovech a v obřadních síních.

- Poutníků, kteří znovu a znovu zaplňovali poutní místa naší vlasti a dokumentovali tak okolnímu světu, že Církev ještě žije.

- Rodičů, kteří před Bohem v kostele nastoupili společnou cestu s vědomím, že nezradí sebe, ale především Krista. To oni s láskou předávali svou víru příští generaci.

- Ředitelů kůrů a varhaníků zvoucích "Rybovkou" i nevěřící k jesličkám. Jejich hudba a zpěv sborů oslavovaly Hospodina v nepříznivém čase.

- Řeholníků a řeholnic, kteří neviditelnou rukou své lásky podpírali nemocné na těle i na duchu. Hledajícím pomáhali najít pravou cestu životem.

- Učitelů, kteří neopustili svého Spasitele, ale museli se vzdát představy, že při svých schopnostech by mohli zastávat i vyšší posty.

- Všech věřících pro víru perzekuovaných, kteří statečně svůj úděl položili na Boží oltář jako oběť smiřující. Nevzali ji zpět pomyšlením na náhradu.

- Věžňů, kteří nezapřeli a nezradili svého Mistra. Podstoupili utrpení horší trnové koruny. Jako beránci neotevřeli svých úst.

A dodávám:

Blahoslavení vymírající zapšklí skalní katolíci, radujte se v ten den a jásejte, máte totiž v nebi velkou odměnu.

František Němeček

Humor, zábava

Víte, že...

...Církev uznala k roku 1990 1848 svatých (z toho 60 sv. Janů). Z nich je 628 Italů, 576 Francouzů a 271 Angličanů, Skotů a Irů. Mezi svatými je 79 papežů?

...za nejkratší dobu po své smrti byl svatořečen sv. Antonín z Padovy. Zemřel 13. června 1231 a byl kanonizován o 352 dní později, 30. května 1232. Opačný extrém (857 let) byl dosažen v případě sv. Lva III. (zemřel 816, kanonizován 1673)?

...nejstarším farářem byl otec Alvaro Fernandez (narozen 8. prosince 1880), který sloužil jako farář v Santiagu de Abres ve Španělsku od r. 1919 až do věku 105 let?

*****

- Na pohřeb si objednali věnec s nápisem: Spi v pokoji. Na shledanou. - Dodatečně dostala firma, vyrábějící věnce, dopis: "Připíšte na stuhu: v nebi - je-li tam ještě místo." A na stuze se opravdu objevilo: "Na shledanou v nebi, je-li tam ještě místo."

- Do zpovědnice přijde muž-kleptoman. Ještě dříve, než se k němu kněz otočí,

obratně mu sundá z ruky hodinky.

- Co tě přivádí, synu?

- Důstojný otče, já kradu.

- Ale synu, musíš říci - kradl jsem. Jistě se chceš polepšit.

- Tak dobře, pane faráři. Kradl jsem.

- A co jsi ukradl, synu?

- Hodinky.

- Měl bys je tedy vrátit.

- Tak já vám je teda, pane faráři, dám.

- Ale já je nechci, vrať je tomu, komu jsi je ukradl.

- Když on je nechtěl.

- To musel být jistě zvláštní člověk. Tak si je nech a odejdi v pokoji. Amen.

Člověk odpovídá Bohu

Boží zjevení je trvalým a přesvědčivým důkazem Boží dobroty a lásky k člověku. Církevní spisovatelé na ně ve svých pojednáních nešetří obdivem a chválou. Tak například sv. Efrém Syrský o něm v komentáři k evangelní harmonii "Diatessaron" říká: "Boží slovo je stromem života, který ti ze všech stran nabízí své požehnané plody, a je jako skála, která se otevřela na poušti a všem kolem poskytl duchovní nápoj."

Jak získat plody?

V tomto výstižném přirovnání je pěkně naznačeno, jak máme přijímat Boží zjevení. Chceme-li totiž získat "plody" z tohoto stromu života, musíme nejdříve pohlédnout vzhůru, nalézt je a očesat. Člověk, který nechce myslet na to, "co pochází shůry", ale stará se jen o to, "co je na zemi" (srv. Kol 3,1-4), zpravidla přehlédne požehnané plody Božího slova. Chceme-li okusit lahodný "duchovní nápoj" vytrysklý z duchovní skály (1K 10,4) a zavlažující vyprahlá lidská srdce, musíme své "já" přinutit pokleknout a hluboce se sklonit, poněvadž teprve v tomto pokorném postoji vůči Bohu budeme schopni čerpat osvěžující živou vodu z pramene spásy.

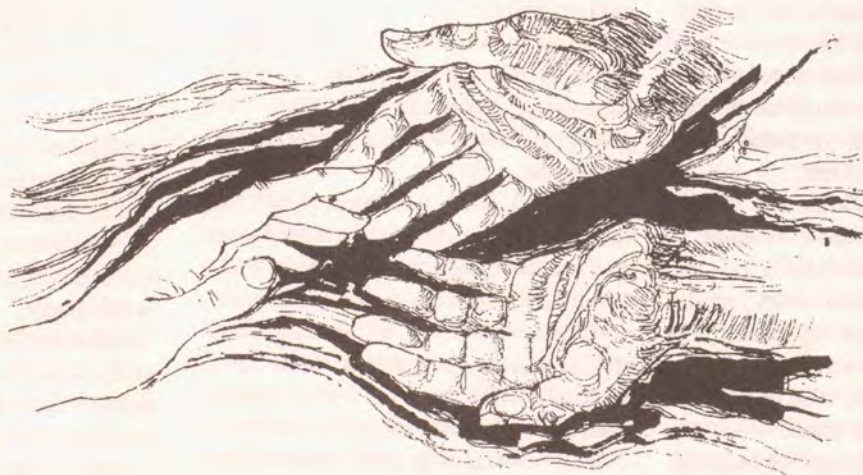
Vztah je odevzdání

Podle Věroučné konstituce o Božím zjevení se správný vztah člověka k Písmu svatému a posvátné tradici nezíská pouhou znalostí zjevených pravd, ale především osobním a svobodným odevzdáním se Bohu: "Zjevujícímu Bohu je třeba prokazovat 'poslušnost víry', již se celý člověk svobodně odevzdává Bohu tím, že se rozumem i vůlí plně

podřizuje zjevujícímu Bohu a dobrovolně přijímá zjevení, které dal Bůh. K tomu, aby se nám dostalo této víry, je potřebná předcházející a pomáhající Boží milost a vnitřní pomoc Ducha svatého, aby se on dotkl srdce a obrátil je k Bohu, otevřel duchovní zrak a dal, všem, aby s radostí souhlasili s pravdou a věřili v pravdu. Aby se i nadále prohlubovalo porozumění Božímu zjevení, též Duch svatý stále zdokonaluje víru svými dary." (DV 5)

Víra je Boží dar

Z uvedené citace poznáváme, že víra je velkým Božím

darem, nadpřirozenou ctností, kterou do našeho nitra vlévá sám Bůh. On nás svou milostí pro přijetí víry vnitřně disponuje, dává nám odvahu k rozhodnutí pro víru a pomáhá nám, abychom, navzdory ateistickému prostředí, v němž žijeme, ve víře neochabovali, ale spíše rostli. Proto je zcela správné a velice potřebné o milost víry pro sebe i pro druhé vroucně prosit a za dar víry Bohu denně děkovat.

Poslušnost víry

Není možné věřit bez Boží milosti a vnitřní pomoci Ducha svatého. "Poslušnost víry" jako odpověď člověka na Boží

zjevení je ale též ryze lidský úkon, tedy něco, k čemu se musíme sami rozhodnout a sami to také vykonat. Sv. Tomáš Akvinský říká: "Víra je úkon rozumu, který na rozkaz vůle, pohnutý k tomu Bohem skrze milost, souhlasí s božskou pravdou." (Summa theologiae, II-II, 2,9)

Panna Maria - poslušná

Biblická vyprávění o Abrahamovi a dalších osobnostech Starého zákona nám dávají tušit úžasnou hloubku a opravdovost jejich víry. Mnohem dokonaleji než oni však naplňuje poslušnost víry Panna

uskutečňování požadavků víry v osobním životě každého z nás. (srv. KKC 148-9)

OdvaHa

Každé vážné rozhodnutí vyžaduje od člověka určitou dávku odvahy. Co se děje například ve dvou mladých lidech, kteří se rozhodují uzavřít manželství? Na jedné straně je každý z nich přesvědčen, že pro svůj život našel správného partnera, protože teprve na základě vzájemného poznání a lásky je možné se zavázat ke sdílení dobrého i zlého až do smrti. Na druhé straně toto přijetí závazku života v manželství a rodině vždycky žádá odvahu, protože jde vlastně o krok do neznámé budoucnosti. Podobně je tomu s každým rozhodnutím, které musíme učinit.

Vyslovení souhlasu rozumu a vůle s Božím zjevením je ve svém důsledku rozhodnutím pro nový životní postoj. Takové rozhodnutí může být pro někoho značně náročné, a proto je nikdy neučiní. Teoreticky s obsahem Božího zjevení souhlasí, ale ve své životní praxi se s ním rozchází.

Prokázat zjevujícímu Bohu absolutní "poslušnost víry" je přitom velice moudré rozhodnutí. Náš rozum přijímá zjevené pravdy s neomylnou jistotou "pro autoritu samého Boha, který se zjevuje; on se totiž nemůže mýlit, ani nás nemůže klamat." (srv. KKC 156)

Naše vůle je silou Boží milosti přiváděna k volbě toho, co je dobré a záslužné a podporována v uskutečňování každého dobrého díla, k němuž nás Bůh s láskou volá.

P. Antonín Audy